paſtor animã poſuit p ouibus. Monet autem ut paſcat.
Ideo pplus et oues pcutient virga. q habitauerãt ſoli in ſaltu. i. ſepa-
ti ab eccľa conuiuijs et a
micicijs gentilium ſe
ſociabant. vel quia o
dio humani generis
vitam appetebant ſo-
litariam. non dilectõe
heremitice vite. ẞ ali-
os deſpicienteſ. ſed q
paſtor bonus virga
ad emendatõem pcu-
tit. correcti paſcent in
medio carmeli. i. veni
ent ad noticiam circũ-
ciſionis vere. qui pus
verſabant in ſaltu er
rorum. ẞ iam facti ſũt
baſan. i. confuſio pro
peccatis. ⁊ facti gala-
ad. i. tranſmigrantes
ab erroribus ad vni-
tatem eccleſie ad quã
teſtimonia legis ⁊ pro
phetaruz tranſmigra
uerunt. ⁊ ẞ fiet vobis
ſcd̃m dies e. vt recor-
dantes eternorũ dierꝫ
non aſpiciatiſ pſentia
ẞ cũ chriſto mente ha
bitetis in celeſtib⁹ cre-
dentes vos liberatos
a dieb⁹ pſentis ſeculi.

Moyſes non ſolũ
contra egiptios quoſ
afflixit tulit virgam ẞ
etiam contra carnalẽ
iſrael ĩ ſolitudine vſuſ
eſt virga legali et cor-
ripiente. hec virga ex
cuſſa eſt de manibus
apoſtolorũ qui ſapiẽ-
tiam inter pfectos lo
quunt. quia pfecta ca
ritaſ foraſ mittit timo
rem.

Chriſto paſtori q̃
maior apoſtolis ⁊ me
lior: dicitur. paſce ĩ vir-
ga. apoſtolis dicitur
ne ferant virgam. ſed
chriſto qui loquit ad
carneum iſrael conue-
niebat correctõ. apo-
ſtoli vero ſuccedentes
chriſto ſeueritatem le
gis tẽpãt clemẽtia euã
gelij.

Uidebũt gentes
Ex confuſione hic p-
fectus ſequet q ponẽt
manus ſup os. Sicut
autem impiarum gen
tium manus claudũt
ora eorum. ſic iuſto-
rum manus reſerant ora eorum. ut ex bono ope accipiant facultatem cum
deo loquendi.
Ideo deus populũ iſrael flagellat ⁊ a malis abſtractos ad meliora pa
ſcua reducit. vt gentiles hoc intelligant. et timore verberum conuertantur
ad dei timorem qui eſt initium ſapientie.

ſ Tam populus q duces indigent virga pa
ſtorali ſ ſimplicitate contentos.
tuum in virga tua gregem here-
ſ vitiorum ſed poſtea
ſ .ſ. ſ prius
ditatis tue habitantes ſolos i ſal-
ſ confuſi de peccatis
ſ ſcientia circumciſionis ſ facti
tu. In medio carmeli paſcent ba
ſ eternos
ſan et galaad. iuxta dies antiquos
ſ remoti mente ab his diebus ſeculi.
ſ o hereditas
ſcd̃m dies egreſſionis tue de terra
ſ tunc. ſ hereditati.
egipti. Oſtendam ei mirabilia.
ſ que prius vaſtauerant et pualuerant cõtra
populum dei.
ſ tunc ſ intelligentes peccata ſua
Uidebunt gentes ⁊ confunden
ſ qua vaſtauerãt populuꝫ iſrael
tur ſup omni fortitudie ſua. Po
ſ mala opa auferẽt eis omnẽ loquendi
libertatem
nent manus ſup os. aures eoruꝫ
ſurde erunt. Lingent puluerem ſi
cut ſerpentes. Uelut reptilia terre
pturbabũtur de edibus ſuis. Do-
ſ vel formidabunt. ſ qui mõ deſiderãt diem
domini ſ non eorum
minum deum noſtrum non deſi-
ſ apoſtropha ad chriſtum.
derabunt ⁊ timebunt te Quis de
ſ per hoc q punis indulges hereditati tue
us ſimilis tui qui aufers iniqui-
ſ alia litera. et tranſfers peccatum
tatem. ⁊ tranſis peccatũ reliquiarꝫ
ſ ergo ſ ſup vos
hereditatis tue. Non imittet vltra
ſ miſericordiam volo et non ſ. ſ miſericordi
ſ gehẽne am ſuã nõ noſtraꝫ
furorem ſuum. quoniam volens
ſ ab ira ad clementiam que eſt domus eius.
a qua qui per peccatum eijcitur p penitentiam
ad eam reducitur.
miſericordiam eſt Reuertet ⁊ mi
ſ que opprimebant nos ſicut talentũ plũbi.
ſ miſerorum.
ſerebitur noſtri. Deponet iniqta-
ſ faciet non apparere.
tes noſtras. ⁊ pijciet in pfunduꝫ
ſ et ſic o pater ſ in chriſto
maris omnia peccata noſtra. Da-
ſ viam
bis veritatem iacob miſericordiaꝫ
ſ q de multitudine hoim
abraam. que iuraſti patribus no
alios ſalues in veritate. alios in miſericordia.
ſtris a diebus antiquis.

Aures. Quas malicia obturauit ne audirent veritateꝫ modõ obtu
rabuntur ne audiant qd ſit contra deum. ſed anteq̃ accepto intellectu cõ
fundantur de malis.

Incipit prologus in naum prophetam.

Naum propheta ante aduentuꝫ regis aſſiriorum qui populum iſrael captiuum in ſuas regiones trãſtulerat fuiſſe hebreorum traditio affirmat. Siquideꝫ in fine huius lectionis pdicti regis aduentum idẽ propheta annunciare monſtratur Sed cum habitatores niniue iona interituꝫ ciuitatis pdicente. ne diuina ira denunciatum interituꝫ ſuſtinerent peccatoruꝫ. ⁊ impietatis penitentiam egiſſent. accepta dei miſericordia grauiorib⁹ ſe criminibus iplicuerũt. Qua de cauſa memoratus ppheta ſpiritu ſancto plenus. iudiciũ dei annuncians ita eſt locutus. Deus zelans et vlciſcens domin⁹ ⁊c. Iam enim .x. tribus ab aſſirijs ducte fuerant in captiuitateꝫ ſub ezechia rege iuda ſub quo etiam nũc in conſolatõne populi trãſmigrati aduerſus niniuen viſio cernitur Nec erat parua conſolatõ tam his qui iam aſſirijſ ſeruiebãt q̃ reliquis qui ſub ezechia de tribu iuda ⁊ beniamin ab eiſdem hoſtibus obſidebantur. vt audirent aſſirios quoq a chaldeis eſſe captiuandos. ſicut in cõſequentibus libri huius demonſtrabitur. Sciendũ autẽ quoniã niniue in noſtra lingua de hebreo ſpecioſam ſonat Specioſus autẽ hic dicitur mũdus. Unde ⁊ apud grecos coſmos ab ornatu nomen accepit. ⁊ quidquid nunc aduerſ⁹ niniuen dicitur de mundo figuraliter pdicari ſentiamus Quaꝫ ob cauſam ⁊ aſſumptõ quã .lxx. interpretes dicunt apud hebreos maſſa ponitur id eſt graue onus. eo q eam aduerſus quaꝫ ppheratur pmat. nec ſinat eleuare ceruicem Simulq hoc attendendum qd hec ipſa vel aſſumptõ vel onus vel pondus prophete ſit viſio. Nec enim loquitur in extaſi ut mõtan⁹ et priſcilla marimillaq delirant. ſed q prophetat liber eſt viſionis intelligentis vniuerſa que loquitur et põdus hoſtium facientis ſuo populo viſionem De cõſũ

lingent terram id ẽ terrena opera facient. ſicut ſerpens comedit terram omnibus diebus vite ſue. Sꝫ deo exterius flagellante et lumen veritatiſ immittente turbabũtur ad penitentiam exeuntes de domibus ſuis idẽ prauis conſcientijs ſuis et erroribus. et ſic timebunt dominum timore qui eſt initiuꝫ ſapientie. qui nondũ eſt dicendus domin⁹ deus eorũ. ſed noſter credentium.

Quidam de gentibus intellecta veritate confundentur et ponent manum ſuper os Quidam vero pmanebunt in carnalibus operibus. ⁊ ideo ĩ die vltionis cogent exire de corporibus ſuis rapti ad penam in qua formidabunt deum

Quis de. ſi. tui. Uidens ppheta gentilium multitudinem ideo turbatam vt conuertatur et timeat dominum et deum ideo deſeruire vt peccata auferat et ſalutem donet. cum admiratione laudat deum.

Si non imputas gentibus peccata ſua que legem tuam non habentes quaſi ſuperflui ⁊ reliqui de populo tuo ſunt relicti. qd facies gregi tuo q̃ paſcitur in medio carmeli

Tranſis peccatum reliquiaruꝫ. Non imputãdo. Sicut exterminator ĩ egipto populum iſrl trãſiuit non vaſtauit

Dabis. Nouo populo ſemper cõtra dyabolum et peccata luctanti. ⁊ dabiſ abraam in multitudine gẽtium quarum pater ĩterpretatur miſericordiam. ſicut iuraſti eis qui extiterunt patres noſtri per fidem.

Onus niniue. Cū ionas et naum de eadē niniue q̄ nūc ninus dicit̄ ꝓphārent. a. lxx. naū poſt ionam ponit̄. ꝫ in hebꝛeo poſt ionā micheas. p⁹ micheam ſequit̄ naum q̄ conſolatoꝛ interpretat̄. q̄a. x. tribub⁹ iam captiuatis. et duabus iam ab aſſirio exercitu grauiter afflictis. deſtructōnem ipſoꝝ aſſirioꝝ p̄ chaldeos futuram pnunciauit.

Graue pondus ē doloꝛ qđ dꝛlecta t. vl̄ ꝓphetā videre. vl̄ iſrahelitas audire.

Helcheſei vicul⁹ ē in galilea ex q̄ naum fuit licet quidā helcheſeum patrem naum et ꝓphā fuiſſe putauerunt.

Deꝰ emulator. Zelatur dominus in ſalutem coꝝ quos ꝫelatur. vt q̄s non potuit eius ſeruare clementia huet emulatō. Unde dicitur ad hieruſalem que ꝓpter peccata ſua non merebat̄ dei correptōnem. Zelus meus receſſit a te. non iraſcar vltra tibi. q̄ꝫ diu penitentiam aget mundus non fiet conſummatō. Sed poſt q̄ꝫ mltiplicata iniq̄tate et refrigeſcente caritate etiā ipſi electi temptabunt̄. tunc zelatoꝛ domin⁹ veniet in vltionē non quaſi inimicus. ꝫ vt ligno feno ſtipulaq̄ꝫ conſumpt̄ purum aurum recipiat. ꝛ quidq̄d hoſtile ꝛ cōtrarium ſibi inuenerit tollat. ꝛ in priſtinū ſtatum reſtituat et reducat.

Deus emula. Vox ꝓphete laudantis deum q̄ꝛ de aſſirijs vltus eſt iniuriam populi ſui. vl̄ q̄ꝛ ſanctoꝝ gemitū audiat et in ꝯſummatōe mūdi faciat aduerſarios ſentire ſupplicia.

Dn̄s patienſ. Et merito punit. q̄a magnanimitatis ſue fortitudine iniq̄tates aſſirioꝝ diu ſuſtinuit ꝫ q̄ꝛ corrigi noluerunt non faciet mundos et innocentes. nec patietur inultos abire.

matione itaq̄ꝫ mundi ſecūdū anagogen in conſolatōem ſanctoꝛum prophetia texitur. vt quecunq̄ꝫ in mundo vident quaſi p̄tereuntia ꝛ caduca contemnant. ꝛ ꝑparent ſe ad iudicij diem. vbi vltoꝛ aduerſū veros aſſirios futurus eſt dominus.

Incipit argumentum.

Naum conſolatoꝛ oꝛbis interpretatur. Increpat ciuitatem ſanguinum. ꝛ poſt euerſionem illius loquit̄. Ecce ſuper montes pedes euangelizantiſ et annunciantis.

Ca. I.

ſ hoc eſt. ſ. lxx. aſſumptio q̄đ interpretatur graue onꝰ ſ pondus calamitatis ſ mūdi ſ ſpūalis. ſ et hic eſt ſ conſolatoꝛis

Onus niniue. Liber viſionis naum helcheſei. Deus emulatoꝛ. ꝛ vlciſcens dominus. vlciſcenſ domin⁹ ꝛ habens furoꝛem. vlciſcēs dn̄s in hoſtes ſuos. ꝛ iraſcens ipſe inimicis ſuis. Dominus patiens et magnus fortitudine. et mundans non faciet innocentem. Dominus in tempeſtate et turbine vie

ſ eſt ſ exactoꝛ caſtitat̄ q̄ ſi violat̄. imittit penam vt ſic reuocet ad caſtitatem. ſ in illos vero qui impenitentes permanent immittet vltionem et furoꝛe dn̄s. vel p̄ malis cogitatiōnbus vel p̄ factis. vel p̄ dictis ſ aſſirios qui diu expectati. quia dei bonitatē contempſeruut paſſi ſunt furoꝛem ire dei. ſ tunc ſ veniet. ſ in circuitu eius t. v. ſ in ſ erunt

Uel patiens et m. f. quia ſuſtentat ruentes et erigit eliſos. et p̄ gratiam mundans nocentem. non patiet̄ abire quaſi innocentem. vt ſuo merito ſe poſſit dicere ſaluatū. ſed multis modis arguit peccantē. et ignoſcit. vt p̄ ſolam gratiā ſaluatus appareat.

Dn̄s in tem. ꝛ tur. Qui in tempe p̄ſentis ſeculi ita ſe vlciſcitur de inimicis. in fine ſeculi commouebit et commutabit elementa. p̄ quā cōmotōnem credent ipſū fuiſſe viam veniēdi ad deum iuxta q̄đ ipſe teſtat̄ Ego ſum via ꝛ veritas et vita. et tunc ꝓphete et anime iuſtoꝝ p̄us graues ex carnis coniunctōne tenuabunt̄ in puluerem. vt angelis iuncte et in ſcabellum pedum dei redacte extremis officijs humanitatis miniſtrēt. et ſi ad caput diuinitatis non ꝑtingant.

Si nebula accipit̄ in malum eo q̄ꝛ lumen ſoleat obſcurare. dicet̄ q̄ꝛ anime peccatoꝝ poteſtati dei ſubiecte in puluerem q̄ſi in nichilum redigent̄. ꝛ terra q̄ in eis pinguis eſt diſſoluetur.

Increpanſ mare ꝛ ex. Alt. Siccabit deus amaritudinem mundi in quo regnat draco. et gurgites malicie et eloquentie mundane diſtruet. quibus reptant parua animalia. i. heretici. phyloſophy. oratores

Infirmatuſ ē baſan. Baſan confuſio. Cum autem deus venerit ad nichilum redigent̄ peccata que ſunt dig̃ confuſione. et etiā illi qui mentiunt̄ ſe habere ſcientiam circumciſionis qui etiam p̄ ypocriſim vident̄ floꝛere bonis opibus.

ſ tunc ſ anime prius graues ſ fient ſ tenuioꝛis ſubſtātie. ſ Cuius poteſtas mouet elementa. poterit vindicare hieruſalem de aſſirijs. vel cum venerit i conſūmatōne ſeculi mare et fluuij ſiccabunt̄.

eius. ꝛ nebule puluis pedū eius. Increpans mare ꝛ exiccans illud et omnia flumina ad deſertum deducens. Infirmatus eſt baſan et carmelus. ꝛ flos libani elanguit. Montes commoti ſunt ab eo. et colles deſolati ſunt. Et contremuit terra a facie eius. ꝛ oꝛbis ꝛ oēs inhabitantes in eo. Ante faciem indignationis eius quis ſtabit. et quis reſiſtet in ira furoꝛis eius. Indignatō eius effuſa eſt vt ignis ꝛ petre diſſolute ſunt ab eo. Bon⁹ dominus ꝛ confoꝛtans in die tribulationis. ꝛ ſciens ſperātes i ſe. Et in diluuio [illegible] ꝑtereunte conſūmationem faciet loci eius. ꝛ inimicos eius perſequentur tenebre. Quid cogitatis contra dominū

ſ Cum dn̄s venerit in maieſtate. oꝛbis et cuncta moueb antur. ſicut in paſſione ſaxa ſciſſa ſunt et terra mota. ſ ad ſolum redacti ſunt. depoſiti de ſolio ſuo pauimento coherebunt. ſ deo coꝛripiente. vel rarus. vel nullus erit qui nō paueat ad iudicium dei cum aſtra quoq̄ꝫ non ſint munda in conſpectu eius. ſ nullus quia ſ vel ſtillauit: ſ q̄ꝛ ſ cū iraſci ceperit gentib⁹ et regna coꝝ vaſtare. tunc ſuos nauigantes non oppꝛimet vna tempeſtate ſ ſuis. ſ captiuitatis vel iudicij ſ non oppꝛimet ſuos cum aſſirijs quia p̄ patientiam eius aduentum expectant. ſcit enim dominus qui ſunt eius ſ [illegible] manēte. quia ſ i. finē ſ id eſt diluu[illegible] dicitur. tranſiui et non ē inuentus loc[illegible] et iter impioꝝ peribit ſic iter diluu[illegible] poſt iram dei ſola apparēte clementia ſ qui elegerunt potius tenebras q̄ꝫ lucē. ipſis tenebꝛis compꝛehendentur ſ qui creauit mundum. ipſe eius conſumatōnem faciet

Ubi montes vbereſ ꝛ pīiti. p̄ q̄s ſignificat̄ populus aſſirioꝝ q̄n dam potens et floꝛes et pluribus imperans deo iraſcente vaſtandus. vel in fine ſeculi potentes. nobiles. diuites repente p̄ibunt.

Mōteſ cōmo. Alt. Montes ꝛ colles ſublimes et potentes qui in aduentu domī depoſiti t̄re herebūt non audentes reſpicere faciem domini q̄đ erit eis p̄ ſūmo cruciatu.

Ante faciem. Cum venerit domin⁹ in turbine ſiccans mare. i. imperiū aſſirioꝝ et omnia flumina id ē potentiā ꝛ vbertatē coꝝ deſtruens. et mōtes. i. altitudinem īperij. ꝛ latitudinem q̄ oꝛbis terrarum dicit̄ cōcutienſ. tunc nulla potentia poterit reſiſtere deo iraſcenti. et ſuum poꝑlm vindicanti.

In ira furo. e. Per irā ſignat̄ dyabolus miniſter ire qui ad plectendos malos mittetur. nec reperiet̄ in fine mundi aliquis tam purus qui libera fronte contra eum reſiſtat dicens. Ecce venit p̄nceps mundi et inuenit in me nichil

Indignatio dei q̄ diu ſuſtentat peccātei aliquādo nō tota quidem ꝓrumpit in penā. ꝫ ſtillat in modum ignis ad diſſoluendum duriciā coꝛdium q̄ p̄ petram ſignatur.

Et in diluuio. Iuxta hyſtoꝛiam. cum deus vaſtauerit terram ꝓmiſſionis quaſi p̄ diluuium faciet finem captiuitatis reducens iſrael ad priſtinas ſedes. ꝫ aſſirios pſequentur tenebre. hoc idem poteſt dici in fine ſeculi q̄ꝛ ſanctoꝝ poſt iram miſerebitur pſecutoꝛes vel dyabolos in tenebras mittet exterioꝛes.

Quid cogitatis contra. Quā̄quidem deus eſt facturus ſuis fidelibus finem diluuij. quid accuſatis deū legis qui quaſi nimis ſeuerus et auſterus graues cruciatus ex p̄cepto legis irrogauit peccantibus. Si videt̄ cruentus q̄ꝛ genus humanum diluuio. ſodomitas igne. et egiptios mari iſraelitas in heremo p̄didit. ſcitote ideo tempaliter p̄ peccatis puniſſe ne in eternum puniret. quia non iudicabit deus bis in idipſum. Qui ergo puniti ſunt ſufficient̄. p⁹ nō punient̄. alioq̄n mētit̄ ſcriptura. q̄đ nefas ē dicere.